

Västerås kommun

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram efter tillsyn i Hahrska gymnasiet i Västerås kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Västerås kommun att senast den **20 augusti 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Västerås kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

- Alla elever tillförsäkras studiero under samtliga lektioner.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Västerås kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att elevhälsans samtliga kompetenser är delaktiga i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att det finns brister i studieron för eleverna i de teoretiska ämnena på Hahrska gymnasiet. Vidare deltar inte psykologen, specialpedagogen eller kuratorn i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Föreläggande

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i elevernas trygghet och studiero på Hahrska gymnasiet. Studieron brister framför allt i de teoretiska ämnena och varierar beroende på vilket ämne det är.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. I förarbetena till bestämmelsen anges att en av de viktigaste förutsättningarna för att barn och ungdomar ska kunna inhämta och utveckla kunskaper och värden är en trygg och stimulerande lärandemiljö (prop. 2009/10:165 s. 319).

I intervjuer med elever och lärare framkommer att det finns brister i studieron, framför allt i de teoretiska ämnena. I intervju med kvinnliga elever uppger flera elever att det går att koncentrera sig på lektionerna i de praktiska ämnena, men att det inte fungerar lika bra i de teoretiska ämnena. Visserligen uppger en elev att hon kan koncentrera sig på sina arbetsuppgifter utan att bli störd, men ett par andra elever uttrycker att det är bristande studiero i vissa ämnen. En elev säger att i ett ämne är det "kaos" och att elever går runt i klassrummet och pratar om annat. I intervju med manliga elever säger en elev att det oftast går bra att koncentrera sig på lektionerna i de teoretiska ämnena. Vidare säger flera elever i samma intervju att de inte störs av om det är stökigt. När Skolinspektionen i intervju med lärare som undervisar på de nationella programmen tar upp att frågorna om studiero hade låga resultat i Skolenkäten berättar en lärare att denne förstår att eleverna kan uppfatta det så och att det finns lektioner som inte är bra. En annan lärare säger att studieron påverkas av vilken lärare, grupp och dagsform som eleverna har. Rektorn, som är tillförordnad, uppger i kommunikeringen av protokollet att skolan arbetar för att skapa studiero i vissa grupper som är oroliga. Vidare uppger rektorn att hon inte upplever att det är stökigt i någon grupp och att det oftast är lugnt. Samtidigt säger rektorn att studieron varierar mellan olika grupper och ibland mellan lärare.

Som framgår ovan framkommer det även av Skolenkäten som genomfördes inför Skolinspektionens tillsyn att studieron brister. Enligt Skolenkäten som genomfördes våren 2017 i år 2 var det genomsnittliga värdet 5,4 (på en skala mellan 1-10 där ett högre värde indikerar studiero) på påståendet "jag har studiero på lektionerna" (jämfört med rikets 6,0). Av de som svarade ansåg 14 procent av eleverna att påståendet inte stämde alls. På påståendet "På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet" var det genomsnittliga värdet 4,4 (jämfört med rikets 5,2).

Det har vid tillsynen framkommit uppgifter om sexuella trakasserier på skolan. Skolinspektionen har informerat Diskrimineringsombudsmannen, DO, om dessa uppgifter.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Hahrska gymnasiet inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Västerås kommun att vidta åtgärder för att komma till rätta med bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Tillsynen visar att kurator, psykolog och specialpedagog inte deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete, utan endast skolsköterskan.

Enligt skollagen ska skolans elevhälsa omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser med syfte att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Elevhälsans olika kompetenser ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande.

Skolinspektionens utredning visar att endast skolsköterskan bedriver ett förebyggande och hälsofrämjande arbete. I intervju med elevhälsans representanter uppger skolsköterskan att hon arbetar förebyggande, bland annat genom ett samarbete med idrottslärarna. Kuratorn och specialpedagogen uppger däremot att de inte har varit involverade i planeringen eller genomförandet av det förebyggande och hälsofrämjande arbetet, utan att de arbetar på individnivå. Samtliga representanter (kurator, skolsköterska och specialpedagog) uppger vidare att inte heller psykologen deltar i skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete. En anledning som representanter uppger som orsak till att de inte arbetar förebyggande och hälsofrämjande är tidsbrist. Representanterna uppger även att de har ett otydligt uppdrag som samlad elevhälsa men att det uppdrag de har fått från rektorn är att de ska träffas inom elevhälsoteamet en gång i veckan, då de behandlar elever som inte når målen eller som verkar må dåligt och har hög frånvaro. Rektorn bekräftar i kommunikeringen av protokollet att psykologen endast anlitas vid behov och att det är skolsköterskan som främst arbetar hälsofrämjande och förebyggande på skolan.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Hahriska gymnasiet inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Västerås kommun att vidta åtgärder för att komma till rätta med bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun uppfyller författningarnas krav inom arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten).

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Malin Norell

Beslutsfattare
Signerat av: Malin Norell

X Marie Högstedt

Föredragande
Signerat av: Marie Högstedt

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Hahrska gymnasiet

Fakta om Hahrska gymnasiet

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Västerås kommun under hösten 2017 och våren 2018. Hahrska gymnasiet besöktes av Skolinspektionen mellan den 13 och den 15 februari 2018.

Hahrska gymnasiet är en kommunal gymnasieskola belägen i Västerås kommun. Skolan har vid tillsynstillfället totalt 289 elever. Av dessa går 131 elever på introduktionsprogrammet och resterande elever studerar på bygg- och anläggningsprogrammet samt VVS- och fastighetsprogrammet.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Den genomsnittliga betygspoängen våren 2017 på Hahrska gymnasiet var 11,2 betygspoäng (jämfört med rikets 14,8). Andelen elever som klarade sin gymnasieexamen läsåret 2016/17 var 43,5 procent (jämfört med rikets 90,2).

Trygghet och studiero

Enligt Skolinspektionens Skolenkät svar våren 2017 för elever i år 2 för Hahrska gymnasiet och påståendet "jag har studiero på lektionerna" var det genomsnittliga värdet 5,4 (jämfört med rikets 6,0). På påståendet "jag känner mig trygg i skolan" var det genomsnittliga värdet 7,2 (jämfört med rikets 8,1). Resultat från Skolinspektionens elevenkäter anges med indexvärden mellan 1 och 10, där 10 indikerar att alla svarande instämmer i att ett påstående "stämmer helt och hållet". Ju högre indexvärde desto mer positiv uppfattning har de svarande om skolan.